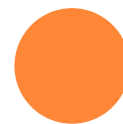

*Висока школа струковних студија за
васпитаче „Михаило Палов“ Вршац*

Пројекат

Интегративни приступ на раном узрасту – улога васпитача

***Покрајински секретаријат за високо образовање и
научноистраживачку делатност***

- Podrжан sredstvima Pokrajinskog sekretarijata za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost
- **Predmet istraživanja:** uloga vaspitača u razvijanju integrativnog pristupa učenju u praksi predškolskog vaspitanja i obrazovanja
- **Cilj istraživanja:** unapređivanje kvaliteta i efikasnosti visokoškolske nastave kroz razvijanje savremenih pristupa koji podstiču didaktičko okruženje pogodno za integrativno učenje studenata i procenu rezultata i uloge vaspitača u odnosu na korišćeni integrativni pristup u radu sa decom na ranom uzrastu.

○ PROJEKTU NA [HTTP://VASPITACICE.RS/PROJEKTI/](http://vaspitacice.rs/projekti/)

- **Integrirani pristup razvoju i učenju predškolske dece**
  - **Integrativni pristup problemu sedentarnog načina života mladih u nastavi IKT i fizičkog vaspitanja**
- **Integrativni pristup poučavanju i učenju stranog jezika i integrirano učenje sadržaja i jezika na ranom uzrastu**

- **Integrirani (projektni) pristup učenju i planiranju**
  - **Fizičko vaspitanje u vrtiću u Norveškoj – integrativno sa prirodom**
  - **Projekt metoda kao činilac podsticanja kreativnosti kod darovite dece predškolskog i mlađeg školskog uzrasta**

Prof. dr Aleksandar Stojanović
dr Tanja Nedimović

Integrirani pristup razvoju i učenju
predškolske dece

- **Integrirani pristup** aktivnostima dece predškolskog uzrasta predstavlja **budućnost predškolskog vaspitanja** (Pešić, Pavlovski & Koruga, 2002; Miljak, 2009; Klemenović, 2009; Krnjaja & Pavlović Breneselović, 2014; Pavlović-Breneselović & Krnjaja, 2017)
  - Integrirani pristup putem tematskog povezivanja sadržaja iz različitih oblasti podrazumeva da **vaspitači objedinjuju stečena znanja iz različitih vaspitno-obrazovnih oblasti** i primenjuju ih u radu s decom
  - Tematskim pristupom aktivnostima **integrišu se sve predmetne oblasti** u okviru jedne teme (tematske jedinice koncipirati tako da se zadaci iz različitih oblasti povežu, objedine i ostvare unutar zadate teme)

- U savremenim predškolskim programima **kombinuju se elementi nege, preventivno-zdravstvene i socijalne zaštite, kao i kvalitetan vaspitno-obrazovni rad** sa decom od rođenja do polaska u školu kako bi se **omogućio optimalan rast i razvoj svakog deteta**, i osigurali dovoljno podsticajni uslovi za učenje i obrazovanje – što je **osnov integrisanog pristupa** (Leseman, 2009; prema: Klemenović, 2009).

- **Integrirani pristup razvoju i učenju predškolske dece zasniva se na shvatanju deteta kao jedinstvenog i celovitog bića, aktivnog, interaktivnog i kreativnog (Milošević, Zorić, Ulić, Colić & Matović, 2017) -predškolsko vaspitanje i obrazovanje mora biti celoviti proces!**
  - Učenje treba da se odvija kroz **celokupno, integrirano iskustvo** koje dete neposredno stiče u **procesu aktivnog delovanja na svoju okolinu**, u situacijama koje za njega imaju smisla i koje smisao povezuje

- Bitno je da se deci obezbedi **sveobuhvatan pristup u usvajanju novih znanja**
  - Integrisanim pristupom u vaspitno-obrazovnom procesu omogućava se **sagledavanje jedne teme iz različitih uglova**, a to pomaže usvajanje novih sadržaja, njihovo **pamćenje kroz „umrežavanje“ i širenje funkcionalnog znanja**
  - Prednošću integrisanog pristupa smatra se **propustljivost granica među oblastima**, čime se deci u velikoj meri olakšava usvajanje i razumevanje novih znanja, neposredno utiče na razvoj intelektualnih sposobnosti, na socijalni, emocionalni, estetski razvoj, podstiče se kreativnost (Stojanović & Bogavac, 2016).

- **Ideje o integrisanom pristupu** u radu s decom predškolskog uzrasta javile su se početkom XX veka (Džui) kada počinje da se razvija **projektno planiranje** (programiranje) (Kilpatrik; Ređo Emilija program...)
- Principi i elementi projektnog planiranja osnova su celovitog, integrisanog rada koji podrazumeva **ravnopravan odnos svih aktera** – dece, vaspitača, roditelja, stručnih saradnika (Pavlovski, 1993)

- **Integrisan metodički pristup** tokom pripreme budućih vaspitača podrazumeva **uspostavljanje veza među disciplinama, znanjima i veštinama**, pri čemu se **akademski sadržaji prepliću sa teorijom i praksom**
- Integrisani kurikulum podrazumeva **interdisciplinarni pristup između predmeta i disciplina**

- Tako organizovana nastava doprinosi razvoju **spособnosti studenata da primenjuju stečene veštine, obezbeđuje širinu i dubinu učenja** i razvija pozitivan stav prema njemu.
- Obezbeđuje se **kvalitetnije učenje koje podrazumeva dublje istraživanje gradiva.**
- Prožimanje i sinteza različitih predmeta i disciplina omogućavaju studentima **stvaranje smislenih veza između sličnih aspekata različitih metodika**

- Buduće vaspitače treba osposobljavati da **planiraju temu/projekat u zavisnosti od širine teme i dečjih interesovanja.**
- Vaspitači moraju dobro ovladati različitim oblastima kako bi **u praksi** mogli da **povezuju različite celine.**
  - Kombinovanjem i primenom znanja i umenja iz različitih oblasti vaspitači integrisanim pristupom treba da **osmisle aktivnosti u kojima se povezuju sadržaji različitih disciplina** u logičke celine
  - Prepoznavanjem dečjih potreba i interesovanja, **vaspitači u integrisane aktivnosti mogu unositi brojne inovacije**, motivisati decu za učenje i razvijanje veština

- Integrisane aktivnosti predstavljaju **korak dalje u odnosu na** povezivanje različitih oblasti koje je praktikovano kroz **korelaciju**.
- **Nove Osnove programa** predškolskog vaspitanja i obrazovanja u Srbiji zasnivaju se upravo **na integrisanom pristupu nezi, vaspitanju i obrazovanju** (Pavlović-Breneselović & Krnjaja, 2017; Stojanović, Kovačević & Bogavac, 2018).
  - Model koji je razvijen s ciljem unapređivanja kvaliteta predškolskog vaspitanja i obrazovanja – **Kaleidoskop** – zasnovan na savremenim pristupima praksi

- **Kaleidoskop** predstavlja **teoretsko polazište za integrisan razvoj predškolskog vaspitanja i obrazovanja u pogledu pravednosti, kvaliteta, programske i organizacione diversifikacije** (Pavlović-Breneselović & Krnjaja, 2017)
  - Integrisano učenje se zasniva na **stvaranju mogućnosti da deca istraže svoje pretpostavke i zadovolje radoznalost kroz interakciju sa fizičkim i socijalnim okruženjem, kroz saradnju sa vršnjacima i drugim odraslima koji proširuju njihovo učenje** (sinteza shvatanja Pijažea, Vigotskog, Djuija...)

- Integrirano učenje je **proces stvaranja veza između pojmova i iskustva** - to doprinosi razumevanju složenosti tema i problema u situacijama učenja
- Zato se **integrirano učenje ne odnosi na sticanje fragmentarnih znanja**, nego na sagledavanje „velike slike“
- Programski **pristup usmeren na odnose** zasniva se na teorijskim postavkama **sociokulturne teorije razvoja i učenja, sociologije detinjstva, postmodernizma i poststrukturalizma**; zasnovan na načelima **konstruktivizma, učenja putem istraživanja i koncepcije dečjeg vrtića kao otvorenog sistema** prema zajednici

KROZ INTEGRISANO UČENJE PODSTIČE SE:

- **povezivanje tri dimenzije kroz koje dete uči** (dobrobit, delanje, odnosi) – učenje je holističko; igra i učenje se prožimaju; značaj interakcije...
- **celovitost iskustva u učenju** (povezivanje ličnog iskustva, sopstvenog odnosa prema nekom pitanju, razmena ideja i razumevanje sa drugima, praktikovanje u životnom okruženju)
- **produbljeno razumevanje jednog pojma ili teme kroz povezivanje različitih perspektiva, u različitim kontekstima i na različite načine**

DA BI INTEGRISANI KURIKULUM ODGOVORIO POTREBAMA DECE TREBA DA:

- obezbedi stimulativnu sredinu za učenja u kojoj i deca i odrasli uče;
- istakne i stimuliše učenje i razvoj svakog deteta;
- uspostavi jasne, odgovarajuće ciljeve i očekivanja da podstakne celovit razvoj dece;
- prati proces učenja i razvoja koristeći jasne kriterijume vrednovanja;
- neguje odnos uzajamne podrške između predškolske ustanove i škole, porodice i zajednice.

